

LIETUVOS JUODMARGIŲ BULIŲ ĮTAKĄ PALIKUONIŲ PENĖJIMOSI IR MĒSINĖMS SAVYBĖMS

Česlovas Jukna, Vigilijus Jukna, Nijolė Pečiulaitienė

Lietuvos veterinarijos akademija, Gyvulių mėsinių savybių ir mėsos kokybės vertinimo laboratorija, Gyvūnų veisimo ir genetikos katedra, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas;

tel. (8~37) 36 27 72; el. paštas: jukna@lva.lt

Santrauka. Straipsnyje pateikti duomenys apie Lietuvos juodmargių bulių įtaką palikuonių penėjimosi ir mėsinėms savybėms. Nustatyta, kad buliaus Bango LJ 4473 palikuonių liemuo buvo ilgesnis, o užpakalinė kūno dalis geriau išsivysčiusi nei trumpiausią liemenį turinčio buliaus Reko LJ 4197 palikuonių: 7,6 cm įstrižai ilgesnis liemuo ($p<0,01$), 6,4 cm didesnė užpakalio pusinė apimtis ir 2,8 cm didesnis spiralinis kumpio matmuo. Išanalizavę vertintų bulių palikuonių krūtinės apimties duomenis nustatėme, kad didžiausia krūtinės apimtis buvo buliaus Rimbo LJ 4447 palikuonių – 12,3 cm didesnė ($p<0,001$) už mažiausią apimtį turinčio buliaus Reko LJ 4197 palikuonių. Buliaus Rimbo LJ 4447 palikuonys nuo 120 iki 500 amžiaus dienos vienam kg priesvorio sunaudojo mažiausiai – 68,9 – MJ AE. Skerdenos išėiga visų vertinamų bulių palikuonių buvo bemaž tokia pati, tuo tarpu buliaus Bango LJ 4473 palikuonių kumpio išėiga buvo 3,9 proc. ($p<0,01$) aukštesnė už žemiausią išėigą turinčių buliaus Rimbo LJ 4447 palikuonių. Atskirų bulių palikuonių taip pat skyrėsi mėsos fizinės ir cheminės savybės, apibūdinančios mitybinę, technologinę ir kulinarinę vertę. Daroma išvada, kad didinant galvijienos gamybos efektyvumą ir gerinant jos kokybę svarbus vaidmuo tenka bulių įvertinimui pagal palikuonis.

Raktažodžiai: Lietuvos juodmargiai, buliai, augimo sparta, skerdenos išėiga, mėsos kokybė.